

Bedre økonomi i økologisk kartoffelproduktion

A. Projektperiode 1.1 2008 – 31.12. 2008

B. Projektets formål, indhold og konklusioner

Formålet med projektet har været at give et billede af økonomien i økologisk kartoffeldyrkning samt skabe et grundlag for at sikre økologiske kartoffelproducenter en bedre økonomi. Avlen og økonomien er gennemgået på otte økologiske ejendomme. Til den økonomiske analyse er der anvendt et tilrettet analyseværktøj udarbejdet i et tidligere KAF-projekt, hvor der har været fokus på stivelsesproduktionen. Værktøjet giver mulighed at udarbejde en analyse over økonomien på den enkelte økologiske bedrift ned til sortsniveau.

De økonomiske analyser viser, at resultaterne hos de enkelte avlere i 2008 svinger fra et underskud på kr. (- 7.192) til et overskud på kr. 31.508 pr ha. Der er store forskelle i indtjening i de enkelte år. Dette gælder både mellem ejendomme og mellem sorter. Det har ikke været muligt at udpege bedrifter med generel god økonomisk drift, idet det ikke har været de samme ejendomme, der har haft det bedste økonomiske resultat set over årene.

Projektet er udført sideløbende med et andet projekt "Fremme af økologisk kartoffelproduktion", hvor der er udarbejdet en dyrkningsplan for hver af avlerne til sæson 2009. I slutningen af 2009 vil alle avlere igen blive kontaktede for at evaluere forløbet.

C. Projektets faglige forløb

Projektforløbet:

Fra regnskabsdatabasen er der udtrukket en liste med økologiske driftsregnskaber. Fra denne liste er der udvalgt 20 økologiske bedrifter, som er blevet interviewet i projektet "Fremme af økologisk kartoffelproduktion". Ud af de 20 bedrifter er der udvalgt otte bedrifter til nærmere analyse af dyrkningsmetode på bedriften.

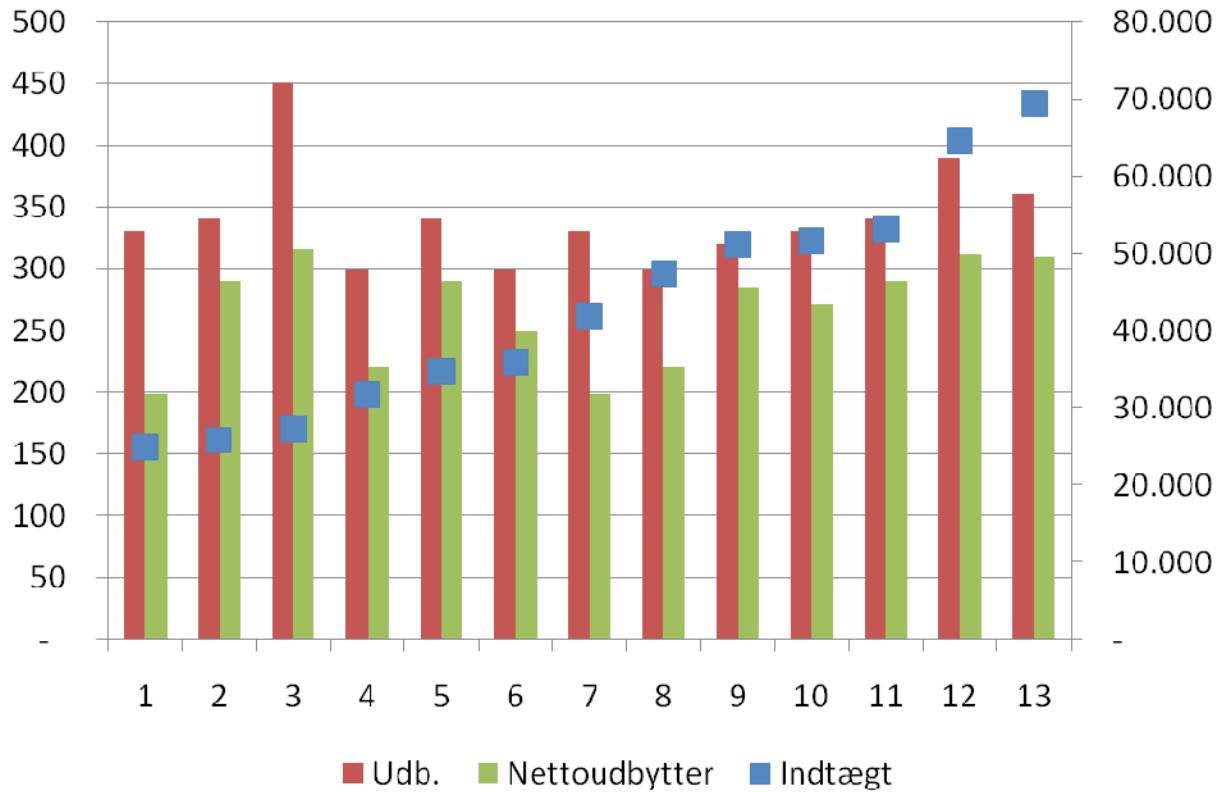
Af projektets resultater fremgår en liste over de problemer og udfordringer den økologiske kartoffelavlere er stillet over for. I den økonomiske beregning er der anvendt faktiske udbytter, affaldsprocenter og priser, hvor afgrøderne er solgt, før projektet er afsluttet. I de tilfælde, hvor kartoflerne endnu ikke er solgt, er der skønnet en mængde og frasortering. Til opgørelsen af hver enkelt avlers resultat og til sammenligning mellem avlerne er der udarbejdet et værktøj tilpasset netop de økologiske avleres forhold.

Projektets resultater:

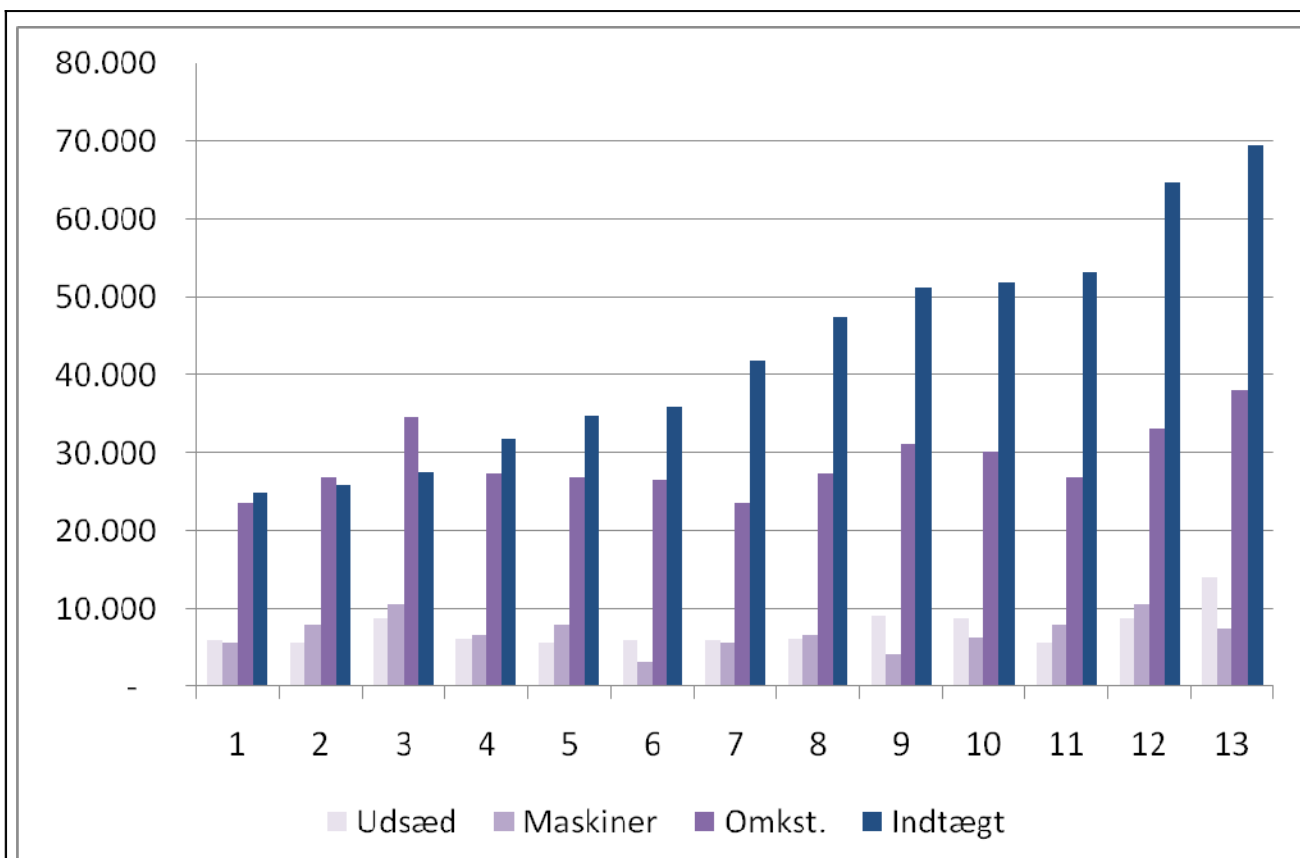
De økonomiske analyser viser, at resultaterne hos de enkelte avlere i 2008 svinger fra et underskud på kr. (- 7.192) til et overskud på kr. 31.508 pr ha. Analyseværktøjet giver mulighed for, at vurdere hvor den enkelte avler kan sætte ind for at forbedre sin økonomi. Den største del af udsvingene skyldes salgsprisen. Bruttoudbytterne svinger fra 300 til 450 hkg pr. ha, medens nettoudbytterne svinger fra 200 til 315 hkg pr. ha. Der er et spænd i affaldsprocent fra 11 til 39 pct. Der er store forskelle i det økonomiske udbytte ved dyrkning af forskellige sorter hos den enkelte avler.

Der var generelt høje udbytter i 2008 pga. det sene skimmelangreb, men såvel avlere som pakkerier mener, at kvaliteten i 2008 var under normalen. Figur 1 viser indtægter, udbytter og nettoudbytter af 13 tilfældige marker hos de otte avlere.

Der er også beregnet maskinomkostninger på de ejendomme, der indgik i produktionsanalysen (figur 2). Ved opgørelse af resultaterne var det ikke kun udbyttet, men også maskinomkostningerne, der havde en stor indflydelse på det samlede økonomiske resultat af økologisk spisekartoffelproduktion.

Figur 1. Sammenhæng mellem indtægter og udbytter pr. ha.

Figur 2. Indtægter og totalomkostninger samt de to største omkostningsgrupper, udsæd og maskiner for hver af de 13 udvalgte marker.

Samarbejde med andre:

Projektet er gennemført i samarbejde med økologisk konsulent Carsten Sørensen, JLBR, Brørup

Projektets regnskab:

Der er ingen afvigelser i regnskabet i forhold til projektets budget.

D. Offentliggørelse vedr. projektet

- Den særlige projektside <http://www.lr.dk/applikationer/kate/viskategori.asp?ID=po001000020000100>
- LandbrugsInfo/Økologi/Kartofler <http://www.lr.dk/applikationer/kate/viskategori.asp?ID=ka0040001600010000010100800>
- Viden og erfaring fra projektet indgår i en opdatering af dyrkningsvejledning for økologiske kartofler
- Viden og erfaringer fra rapporten vil indgå i indlæg på markvandring for økologiske kartoffelavlere i 2009

E. Projektansvarlig

Bjarne Risvig, e-mail: bjr@landscentret.dk